

۷۱

«سلام» ویژه «زیارت» ضمیمه روزنامه قدس

چهارشنبه ۶ اردیبهشت ۱۳۹۶ ۲۸ رجب ۱۴۳۸

۲۶ آوریل ۲۰۱۷ شماره ۷۱

زیارت خدا در کربلا

۴

مَوْلایِ یا مَوْلایِ ...

مولای من ... تویی سرور و منم بنده و آیا رحم کند بر بنده جز سرور او؟
مولای من ای مولای من، تویی مالک و منم مملوک و آیا رحم کند بر مملوک جز مالک؟
مولای من ای مولایم، تویی عزتمند و منم خوار و ذلیل و آیا رحم کند بر شخص خوار جز عزیز؟
مولای من ای مولای من، تویی آفریدگار و منم آفریده و آیا رحم کند بر آفریده جز آفریدگار؟
مولای من ای مولای من، تویی بزرگ و منم ناچیز و آیا رحم کند بر ناچیز جز بزرگ؟
مولای من ای مولای من، تویی نیرومند و منم ناتوان و آیا رحم کند بر ناتوان جز نیرومند؟
مولای من ای مولای من، تویی بی نیاز و منم نیازمند و آیا رحم کند بر نیازمند جز بی نیاز؟
مولای من ای مولای من، تویی عطابخش و منم سائل و آیا رحم کند بر سائل جز عطاکننده؟
مولای من ای مولای من، تویی زنده و منم مرده و آیا رحم کند مرده را جز زنده؟
مولای من ای مولای من، تویی باقی و منم فانی و آیا رحم کند بر فانی جز خدای باقی؟
مولای من ای مولای من، تویی همیشگی و منم زوال پذیر و آیا رحم کند بر زوال پذیر جز خدای همیشگی؟

مناجات امیر المومنین (ع) در مسجد کوفه

یادداشت

لحظات عاشقی

چند روز قبل، صبح زود و در محل میدان بار میوه و تره بار مشهد؛ سرگرم جدا کردن میوه های خوب و یک اندازه بودیم که یکپو در آن بوق بوق نیشان های آبی و خاورهای نارنجی، دادداد قیمتهای میوه که هی بالا و پایین می شدند، صدایی از بلندگوها پخش شد. همه ساکت شدند. چشم چرخاندم و دیدم فروشنده و کارگر و راننده همگی دست بر روی سینه و رو به حضرت ایستاده و دارند صلوات خاصه امام رضا (علیه السلام) را زمزمه می کنند. صلوات هم که تمام شد، دوباره بوق و بوق، دوباره خیار کیلویی فلان تومان و سیب جعبه ای فلان تومان.

برخی چیزها بعد از یکی دوبار تکرار، دیگر آن حس نو و تازه بودن شان را از دست می دهند. اما برعکس، بعضی از اتفاقات هستند که اصلاً به وجود می آیند برای تکرار شدن. اصلاً نو به نو، تازه می شوند و تازه می مانند. مثل لذتی که در تکرار بوییدن گل دارد. مثل خون شش ماهه امام حسین (علیه السلام) که هنوز هم بعد از گذشت قرن ها از آن حادثه، هر ظهر عاشورا که می شود انگاری آن گلو تازه تیر خورده است.

نمی دانم از چه زمانی شروع شد، پیشنهاد دهنده این قضیه و شروع کننده اش را هم نمی دانم که کیست، اما هر کسی هست برای خودش خیر دنیا و آخرت را خریده است، بدون شک. چی و کی؟ همین باب شدن پخش صلوات خاصه امام رضا (علیه السلام) در ساعت های ۸ صبح و ۸ شب. می دانم که این موضوع جدیدی نیست، اما شنیدن آن هر روز از همان جنس لذت های تکراری که همیشه تازه می ماند، است. وقتی به هر دلیلی روز را بد شروع کرده باشیم، شنیدن این نوا ۸ صبح در محل کار چراغ امید را در دل آدم روشن می کند. یا ۸ شب از رادیو ماشین که بشنودش، خستگی یک روز سخت را از تن آدم به در می کند. اینطور وقت ها یکپو یادمان می افتد که کسی هست که یاری کننده و بازکننده گره مشکلات است.

* سید سجاد طلوع هاشمی

خدمت رسانی ۵۰ هزار خادم و خادم یار در حرم رضوی

رئیس اداره امور کفشداران آستان قدس رضوی از فعالیت حدود ۵۰ هزار خادم و خادم یار به منظور خدمت رسانی به زائران در حرم مطهر رضوی خبر داد.
احمد میرزاده با بیان این خبر افزود: از این تعداد حدود ۵۵۰۰ نفر در قالب خدمه و سایر افراد به عنوان خادم یار در حرم مطهر حضرت رضاع (ع) توفیق خدمت دارند.
وی خاطرنشان کرد: بر اساس تعاریف موجود در آستان قدس رضوی، خدمه شامل پنج عنوان خادم، فراش، دربان، کفشدار و حافظ می شوند.
وی با اشاره به خدمت حدود ۵۰ هزار خادم و خادم یار در حرم مطهر رضوی، گفت: تمامی کسانی که در حرم مطهر رضوی خدمت می کنند، در ابتدا خادم یار بوده و پس از پنج سال فعالیت و براساس ارزیابی های صورت گرفته بر اساس ظرفیت های اعلام شده به خدمه ارتقا خواهند یافت.
رئیس اداره امور کفشداران آستان قدس رضوی با اشاره به اینکه زائران حضرت رضاع (ع) از ساعت ۲۳ تا چهار بامداد می توانند به مکان های اختصاص داده شده برای استراحت مراجعه کنند، تصریح کرد: رواق شیخ حرعاملی برای بانوان و رواق شیخ طوسی برای استراحت آقایان در نظر گرفته شده است، نکته مهمی که وجود دارد این است که زائران به جز این فضاها در دیگر مکان ها امکان استراحت را نخواهند داشت.
وی خاطرنشان کرد: بر اساس طرح توسعه حرم مطهر رضوی، تمامی پارکینگ ها و زیرگذرهای حرم رضوی تغییر کاربری می شوند که این مهم نیازمند ایجاد شارستان های اطراف حرم رضوی است و زیرگذرهای موجود در چشم انداز بلند مدت به فضای عبادی و زیارتی تبدیل خواهند شد.
رئیس اداره امور کفشداران آستان قدس رضوی عنوان کرد: خادم و خادم یاران رضوی حق دریافت هیچ گونه وجه تحت عنوان هبه (هدیه)، نذر و ... را ندارند و اگر فردی قصد داشته باشد که هزینه ای را برای نذورات پرداخت کند، باید به دفتر نذورات راهنمایی شود.

شرایط پذیرش دانشجو در دانشگاه علوم اسلامی رضوی اعلام شد

دانشگاه علوم اسلامی رضوی شرایط ثبت نام و پذیرش برای سال تحصیلی ۹۷-۹۶ این دانشگاه را اعلام کرد.
ثبت نام آزمون ورودی دانشگاه علوم اسلامی رضوی ویژه برادران در مقاطع کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری از ۱۵ فروردین ماه آغاز شده و تا ۳۰ اردیبهشت ماه ادامه دارد.
دانشگاه علوم اسلامی رضوی بر اساس مجوز وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و با نظارت سازمان سنجش آموزش کشور از بین دانش آموختگان مراکز پیش دانشگاهی سراسر کشور و طلاب حوزه علمیه در مقطع کارشناسی و از همه برادران دارای مدرک کارشناسی یا سطح دو حوزه علمیه در مقطع کارشناسی ارشد از طریق آزمون اختصاصی دانشجو می پذیرد.
پذیرش دانشجو در مقطع کارشناسی ویژه دارندگان مدرک پیش دانشگاهی یا سطح یک حوزه است. همچنین پذیرش دانشجو در مقطع کارشناسی ارشد ویژه دارندگان مدرک سطح دو حوزه یا مدرک کارشناسی مورد تأیید وزارت علوم صورت می گیرد و شرط پذیرش دانشجو در مقطع دکتری نیز ارائه مدرک کارشناسی ارشد یا سطح سه حوزه است.
دانشگاه علوم اسلامی رضوی در مقطع کارشناسی دارای پنج رشته تحصیلی علوم و قرآن حدیث، فلسفه و کلام اسلامی، حقوق، اقتصاد، فقه و مبانی حقوق اسلامی است. مقطع کارشناسی ارشد این دانشگاه نیز در رشته های علوم قرآن و حدیث، فلسفه و کلام اسلامی، حقوق جزا و جرم شناسی، حقوق خصوصی، حقوق بین الملل و فقه و مبانی حقوق اسلامی و در دوره دکتری در رشته های علوم قرآن و حدیث، فلسفه و کلام اسلامی، حقوق جزا و جرم شناسی، حقوق بین الملل و فقه جزای دانشجو می پذیرد.
آزمون کارشناسی و کارشناسی ارشد دانشگاه علوم اسلامی رضوی ۲۳ تیرماه و آزمون دکتری در تاریخ ۲۹ و ۳۰ تیرماه در دو نوبت صبح و عصر به صورت همزمان در محل دانشگاه واقع در حرم مطهر رضوی و ۱۶ شهر کشور برگزار خواهد شد.

راه اندازی طرح وقف و نذر قرآن کریم

تا بخشی از قرآن های حرم مطهر رضوی را از طریق وقف و نذر به این آستان مقدس اهدا کنند.
علاقه مندان می توانند با مراجعه به دفاتر نذورات حرم مطهر رضوی و پرداخت قبوض نذر قرآن، نام خود را در فهرست نذرکنندگان آستان قدس رضوی قرار دهند.

با همکاری سازمان فرهنگی و به همت مؤسسه چاپ و انتشارات آستان قدس رضوی، طرح وقف و نذر قرآن کریم و چاپ و توزیع قبوض مربوط به دفاتر نذورات ویژه زائران بارگاه منور رضوی راه اندازی شد.
این طرح از ابتدای سال جاری آغاز شده و این امکان را برای مردم و زائران فراهم ساخته

اطلاع رسانی

ویژه برنامه سخنرانی و بیان معارف دینی

سخنرانی:

حجت الاسلام والمسلمین اسدالله اسدی
چهارشنبه تا جمعه - ساعت ۱۸:۳۰

سخنرانی:

حجت الاسلام والمسلمین محمدرضا رنجبر
چهارشنبه تا جمعه - ساعت ۲۰

سخنرانی و بیان احکام و معارف دینی ویژه خواهران

همه روزه قبل از نماز ظهر و عصر

رواق های حضرت زهرا (س)

دارالحکمه و حضرت معصومه (س)

کارگاه های هنری

برگزاری کارگاه های خوشنویسی، نقاشی، معرق و تذهیب ویژه خواهران در رواق حضرت زهرا (س) در دو نوبت صبح و عصر

قرائت دعا و زیارت

دعای کمیل / پنجشنبه - ساعت ۲۰:۴۵ / سیدمهدی میرداماد

دعای ندبه / جمعه - اول طلوع آفتاب / سعید حدادیان

مناجات خوانی / جمعه - ساعت ۳:۳۰ بامداد / سعید حدادیان

زیارت آل یس / جمعه - ساعت ۲۰:۴۵ / حمید اکبری

قرائت زیارت امین الله / همه روزه بعد از نمازهای یومیه

قرائت زیارت رجبیه همه روزه به جز جمعه ها بعد از نماز ظهر و عصر

* اقامه نماز جماعت دوم صبح همه روزه ۲۰ دقیقه بعد از اذان صبح در رواق دارالمرحمه

مرکز مشاوره حرم مطهر رضوی

ارائه خدمات رایگان مشاوره فردی در حوزه های خانوادگی، تربیتی و بالینی

ویژه عموم زائران در مرکز مشاوره حرم مطهر رضوی

همه روزه به جز ایام تعطیل - ساعت ۸ تا ۱۹

پاسخگویی به سؤالات شرعی

ارایه خدمات شبانه روزی در دفاتر پاسخگویی به سؤالات دینی حرم مطهر رضوی و سامانه تلفنی ۰۵۱-۳۲۰۲۰

طریقت

کارشناس مذهبی تشریح کرد

چگونگی تشریف به ضیافت الله از شاهراه شعبان!

آمنه مستقیمی

دروود بر شعبان، برادر رمضان

یونس طاهریان

سه‌گانه ماه‌های برگزیده خداوند به ماه دوم رسید، شعبان. ماهی که پیامبر خدا در خصوص آن می‌فرمایند: «شعبان ماه شریفی است و آن ماه من است. حاملان عرش، آن را بزرگ می‌شمارند و حق آن را می‌شناسند.

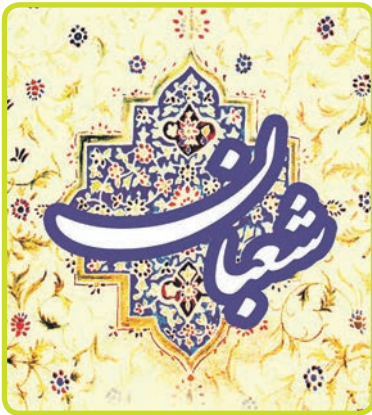
آن ماهی است که در آن همچون ماه رمضان، روزی بندگان زیاد می‌گردد و در آن بهشت آذین بسته می‌شود و این ماه را شعبان نامیده‌اند زیرا در آن ارزاق مؤمنان تقسیم شده و هر عملی در آن چند برابر خواهد شد و کار نیکو ۷۰ برابر ثمره می‌دهد.»

ذکر فضایل و بزرگ عظمت ماه شعبان آن قدر زیاد است که در این مطلب نمی‌گنجد، اما به قدر چشیدن نمی‌ازیمی، برخی از توصیه‌های بزرگان در این ماه از نظراتان می‌گذرد:

❖ صدقه دادن:

این عمل در تمام ماه‌های سال پسندیده و بزرگ است اما در این ماه انجام این عمل فضیلت آن چندین برابر می‌شود.

امام رضا(ع) در این باره می‌فرمایند: «اگر کسی در ماه شعبان صدقه‌ای ولو به اندازه نیمی از خرما دهد، خداوند جسم او را از آتش جهنم دور خواهد ساخت.» (الخصال، ج ۲، ص ۵۸۲)

❖ استغفار:

رحیم و بخشنده بودن پروردگار عالم صفتی است که مانند سایر صفات او هیچ‌گاه فنا نمی‌پذیرد. با این حساب پروردگار برخی از اوقات را به طور ویژه به بخشش بندگان خود اختصاص داده است که ماه شعبان یکی از آن‌هاست.

امام هشتم در این باره می‌فرمایند: «بالاترین دعا در ماه شعبان استغفار است و اگر کسی در این ماه هر روز ۷۰ مرتبه استغفار نماید همانند کسی است که در غیر این ماه ۷۰ هزار بار استغفار کرده است.

چگونگی استغفار نیز چنین است که بگویید: «أستغفر الله و أسأله التوبة» (فضائل الأشهر الثلاثة، ص: ۵۶)

❖ روزه گرفتن:

در روایتی که اباصلت از امام رضا(ع) نقل کرده است، ایشان شعبان را به عنوان مقدمه ورود و کسب آمادگی برای ماه رمضان قلمداد کرده‌اند.

امام رضا(ع) در حدیثی در این خصوص فرموده‌اند: اگر کسی یک روز از ماه شعبان را روزه بدارد خداوند بهشت را بر او واجب می‌کند.

❖ زیارت امام حسین(ع):

امام رضا(ع)، زیارت اباعبدالله (ع) را در ماه شعبان بسیار سفارش کردند و فرمودند که اگر در نیمه این ماه، این زیارت صورت بگیرد فضیلت بیشتری خواهد داشت.

علاوه بر توصیه‌های امام رضا(ع) در خصوص اعمال ماه شعبان، این ماه اعمال بسیار دیگری نیز دارد که ذکر هزار مرتبه «لا اله الا الله ولا نعبد الا اياه مخلصين له الدين و لو كره المشركون» یکی از آن‌هاست که عبادت ۷۰۰۰ ساله در پرونده اعمال نوشته خواهد شد.

انسان با این مناجات عذر تقصیر و کوتاهی‌هایش را کرده و طلب تحول و اصلاح می‌کند تا با برنامه‌ای جدید به مقام عبودیت و بندگی برسد، البته این مقام برای همگان دست یافتنی نیست؛ لذا مناجات شعبانیه ما را برای دعا‌های ماه مبارک رمضان همچون دعای ابوحزمه ثمالی و افتتاح و فراتر از آن شب قدر آماده می‌کند.

❖ با توجه به آنکه شعبان، ماه شادی اهل بیت(ع) است، چطور می‌توان در این شادی سهیم شد و فراتر از آن موجبات شادی اهل بیت(ع) را فراهم کرد؟

شعبان سراسر شادی اهل بیت(ع) است و تنها ماهی است که بیشترین ولادت اهل بیت(ع) و فرزندان آن‌ها در آن واقع شده است؛ قطعاً اهل بیت(ع) زمانی از ما شاد می‌شوند که تأثیرات کلام و آموزه‌های خویش را در رفتار ما ببینند، امام زمان(عج) زمانی از ما خشنود می‌شود که آثار وضعی گفتار و توصیه اجدادشان را در سبک زندگی‌های ما جاری ببیند. اینک ما منتظر ظهور هستیم و درصدد ابراز عشق و این انتظاریم باید در عمل ما خود را نشان دهد؛ در روایت است که امام صادق(ع) خوشاوند دوری داشتند که بعضاً مرتکب خلاف‌هایی می‌شد و در مجالس گناه شرکت می‌کرد، روزی فقر و تنگدستی به او فشار آورد، از این رو نزد پسرعمویش یعنی امام صادق(ع) رفت و عرض حاجت کرد؛ امام(ع) حاجتش را برطرف کردند و فرمودند: «ای شقرائی کار خوب از همه زبینه‌ها اما از تو زبینه‌تر است و کار زشت برای همه بد و از تو نکوهیده‌تر است. به این دلیل که به ما انتساب داری!»

حکایت ما در ارتباط با امام زمان(عج) نیز همین است، یعنی اگرچه کار خوب از همه خوب است اما از منتظران امام زمان(عج) خوب‌تر است و کار بد از منتظران ایشان بدتر و ضربه‌زننده‌تر چراکه ما خود را منتظر ظهور می‌دانیم و اگر می‌خواهیم دل حضرت(عج) را شاد کنیم باید طوری باشیم که ایشان به وجود ما افتخار کنند و ما را در زمره یارانسان ببینند.

چنان که امام سجاد(ع) به ابوحزمه فرمودند: «ای ابوحزمه! من هر گاه تو را می‌بینم قلبم شاد می‌شود چراکه تو را از مطیعان خودمان می‌یابم.»

ما هم اگر می‌خواهیم در ماه شعبان با امام زمان(عج) ارتباط داشته باشیم باید طوری عمل کنیم که حضرت(عج) در هر نگاه به دلیل اعمال، عبودیت، حجاب و عفاف، نیکوکاری‌های ما شاد شوند نه آنکه قلبشان با دیدن رفتار ما آزرده خاطر شود.

مروری کوتاه بر کتاب‌های ادعیه مثل مفاتیح الجنان و اعمال ماه‌های قمری، نشان می‌دهد که شعبان المعظم جایگاهی ویژه نزد خدای متعال دارد و شاهراه رسیدن ما به ضیافت الله است به شرط آنکه خود وارد مسیرهای انحرافی نشویم. از این رو و برای بررسی نحوه بهره‌مندی از این فرصت طلایی برای تقرب به خدای متعال با حجت الاسلام والمسلمین محمدباقر علم الهدی، مدیر موسسه آموزش عالی قاسم بن الحسن(ع) و کارشناس معارفی صداوسیما به گفت‌وگو پرداخته ایم که مشروح آن به حضورتان تقدیم می‌شود.

تلاوت به رسول خدا(ص) (شعبان ماه ایشان است)، خواندن دعاها و مناجات‌هایی همچون «مناجات شعبانیه» نیز در این باره مؤثر است.

از دیگر راهکارهای تقرب به پیامبر(ص) و خدای متعال در ماه شعبان دستگیری از فقر و رسیدگی به امور آن‌هاست، یعنی اگر برای برخی گفتن ذکر و دعا و قرآن خواندن میسر نیست می‌توانند از این راه خود را برای ماه مبارک رمضان آماده کنند.

❖ صلوات و مناجات شعبانیه که بزرگانی همچون امام خمینی(ره) بر مداومت خواندن آن توصیه کرده‌اند چه آثاری دارد و چگونه ما را برای تشریف به ضیافت الله آماده می‌کند؟

مناجات و صلوات شعبانیه دو شاهراه تقرب به خدا و پیامبر(ص) در ماه شعبانند و پیمان انسان را با خدا، قرآن و پیامبر(ص) ناگسستنی می‌کنند.

از مهم‌ترین راه‌های نزدیک شدن به پیامبر(ص) صلوات فرستادن بر ایشان و خاندان مطهرشان است و از جمله بهترین صلوات‌ها، صلوات موسوم به «شعبانیه» است که شامل برترین درودها به رسول خدا(ص) و اهل بیت(ع) ایشان می‌شود.

مناجات شعبانیه نیز شامل برترین راز و نیازها با خدای متعال و میراث امیرالمؤمنین(ع) برای ماست که چگونگی سخن با خدای متعال و ادب ارتباط با او را آموزش می‌دهد و چون در این مناجات انسان به گناهان و بدی‌ها و نافرمانی‌هایش اقرار می‌کند، باعث می‌شود که دیگر مرتکب چنین گناهانی نشود.

❖ چرا ماه شعبان در آموزه‌های دینی از ماه‌های خاص برای عبادت و تقرب به خدای متعال است و برای آن اعمال و عبادات بسیار توصیه شده است؟

خدای متعال فرصت‌هایی را در طول سال در اختیار انسان‌ها قرار می‌دهد تا بتوانند آمادگی ویژه‌ای برای کسب فیض‌های الهی و ارزش‌های والای انسانی بیابند. به عبارت بهتر ما انسان‌ها در گذر زمان دچار برخی مسیرهای انحرافی می‌شویم به شدت نیازمند بازنگری در سبک زندگی و رفتارهای خویش هستیم، چراکه گاهی برخی عادات تبدیل به فرهنگ ما شده و بسیاری از ابعاد این فرهنگ‌ها ربطی به آموزه‌های دینی ما ندارد، از این رو خداوند با فرصت‌هایی همچون ماه شعبان به ما این فرصت را می‌دهد که به خودسازی بپردازیم و نقشه راه آینده زندگی را به بهترین شکل طراحی کنیم.

در این میان، ماه مبارک رمضان، ماه تصمیم‌سازی است. در این ماه برای همه رفتارهای مؤمنانه اجر تعیین شده به گونه‌ای که خواب و نفس روزه دار هم عبادت محسوب می‌شود. پس مردم باید قبل از شروع رمضان آمادگی روحی بیابند تا از این فرصت بهترین بهره‌ها را ببرند. از این روست که ماه‌های رجب و شعبان، ماه آماده‌سازی است برای ورود به ضیافت الله و نشستن کنار سفره بافضیلتی که خواب مؤمنان نیز در آن اجر و ثواب دارد.

بدین منظور در رجب و شعبان با برخی عبادات و ادعیه و اذکار روح خود را آماده می‌کنیم و این چنین در همان ساعات ابتدایی ماه مبارک رمضان جان ما آماده دریافت الطاف و رحمت الهی می‌شود چون قبلاً زمینه‌اش را فراهم کرده ایم؛ البته نباید به دعاها و اذکار فقط به دیده دعا و ذکر بنگریم، بلکه باید در معانی و مفاهیم آن‌ها تعمق و تدبر کرد تا از نخستین لحظات ضیافت الله از آن بیشترین بهره را ببریم.

❖ برای استفاده حداکثری از ظرفیت ماه شعبان و پس از آن آماده شدن برای تشریف به ضیافت الهی چه باید کرد؟

برخی دعاها و اعمال عبادی برای این ماه در مفاتیح الجنان ذکر شده است؛ از جمله مهم‌ترین اعمال که امکان دستیابی به انوار الهی را در این ماه فراهم می‌کند، روزه داری است، چنان که در روایت است کسی که می‌خواهد از مجرای پیامبر(ص) به سفره الهی تشریف یابد، روزه بگیرد و به پیشواز ماه مبارک رمضان برود. اما اگر امکان روزه فراهم نیست صلوات و ذکر گفتن نیز از عوامل مهم تقرب به خدای متعال در این ماه است؛ همچنین تلاوت قرآن و هدیه این

زیارت خدا در کربلا

زهرا چکنه

اولویت اول:

یکی از مهم ترین خدمات (السلام) حفظ امنیت حریب خطر تروریست ها، همیشه مناطق مقدس از مهم ترین حمله وسایل بازرسی، تفتت دوربین های مدار بسته در ۱۲۰۰ دوربین مدار بسته تعداد ۸۰۰ دستگاه دوربین که به صورت ۲۴ ساعته و که افراد و حالات مشکوکی

اولویت

پزشک

غذای بهشتی

همه زائرانی که به اعتبار مقدسه مشرف می شوند دوست دارند که بر سفره حضرت نشسته و به قصد تبرک و شفا ولو اندازه لقمه نانی متنعم شوند. از این رو دو میهمانرا در حرم مطهر امام حسین(ع) و حضرت عباس(ع) وجود دارد که زائران با داشتن گذرنامه می توانند برای دریافت بلیت میهمانرا اقدام کنند. همچنین در ایام زیارتی غذاهای متبرک بیرون بر نیز در جوار حرم های مطهر و بین الحرمین در بین زائران توزیع می شود.

سوغات معنوی

در سیره ائمه اطهار(ع) داریم که این بزرگواران توصیه می کردند زمانی که به سفر می روید برای افراد خانواده و دوستان و بستگان سوغات ببرید. از این رو بیشتر کسانی که به کربلا سفر می کنند در کنار زیارت، به دنبال تهیه سوغات متبرک برای بستگان خود هستند. آستان قدس حسینی در داخل حرم مطهر و در جوار حرم فروشگاهی را به منظور تأمین سوغات معنوی و فرهنگی زائر تدارک دیده است که در این فروشگاهها هدیه های متبرک مانند کاشی های قدیم حرم مطهر، سنگ های مرمر اطراف ضریح های مطهر، اشیای متبرک داخل ضریح و... به فروش می رسد.

مکانی برای استراحت

یکی از اولویت های مهم آستان های مقدس حسینی و عباسی طرح توسعه حرم های مطهر است، از این رو به منظور زیارت راحت تر زائران رواق هایی برای بهره مندی از برنامه های فرهنگی و استراحت زائران در دو حرم مطهر در سه طبقه احداث شده است که عموم زائران می توانند برای استراحت های شبانه به این رواق ها مراجعه کنند.

معارف ناب اسلامی

عموم زائرانی که به حرم های مطهر مشرف می شوند دوست دارند در فرصت معنوی زیارت از معارف اسلامی و قرآنی بهره مند شوند از این رو همه روزه علاوه بر برگزاری ویژه برنامه قرائت دعا و نماز جماعت، برنامه های قرآنی و فرهنگی بسیاری در طول سال و در ساعات مختلف برای زائران تدارک دیده شده است. در کنار برنامه های فرهنگی و تبلیغی، پژوهش های فرهنگی آداب زیارت و امام شناسی نیز به منظور معرفت افزایی در میان زائران توزیع می شود. همچنین در قفسه های قرآن در داخل صحن ها نیز کتاب های ادعیه، قرآن کریم و مفاتیح الجنان نیز به منظور دسترسی راحت تر زائران با ترجمه های فارسی تعبیه شده است.

خرید آسان بلیت + اقامت

طی سال های اخیر بسیاری می شوند و مشکلاتی را برای حرم مطهر امام حسین(ع)، ایران و شرکت هواپیمایی العریضه بویژه جمهوری اسلامی ایران سدره، بلیت هواپیما خود را از همچنین در صورت وجود آمادگی و نجف اشرف به صورت روزانه هزینه ای اندک از جوار حرم مطهر به شهرهای مختلف زیارتی می از دیگر اقدام های اخیر آستان کیلومتری جنوب این شهر ا شونده طبق زمان بندی های آماده بهره برداری خواهد بود.

خوشبختانه طی سال‌های اخیر و با استقرار حکومت اسلامی در سرزمین عراق، شرایط این زیارت به گونه‌ای فراهم شده است که عموم عاشقان این سفر معنوی می‌توانند در امنیت و به دور از رنج و مشقت‌های گذشته با حضور در این وادی مقدس، خاک کربلا را توتیای چشمان خود کنند.

در ادامه، به مناسبت میلاد مبارک حضرت امام حسین(ع)، گوشه‌ای از خدمات ارائه شده برای زائران در کربلای معلی را مرور می‌کنیم.

خداوند را در بالای عرش زیارت کرده است. همچنین امام صادق(ع) در حدیثی بیان می‌کنند: اگر زائر امام حسین(ع) می‌دانست بواسطه این زیارت چقدر شادی و سرور بر رسول خدا (ص)، بر امیرالمؤمنین(ع)، بر حضرت فاطمه (س) و به ما اهل بیت(علیهم‌السلام) وارد می‌آید و اگر می‌دانست آنچه از دعای او بواسطه زیارتش و آنچه را که از ثواب در همین دنیا و در آخرت خواهد داشت و آنچه را که برای او پیش خداوند ذخیره شده است، هر آینه دوست می‌داشت که آنجا (کربلا) خانه اش می‌بود...

زائر در کربلای معلی و حرم مطهر فیض معنوی در فرهنگ شیعی یکی به در مناسبت‌های متعدد دینی مانند نه، اعیاد فطر و قربان و شب‌های جمعه امام حسین(ع) می‌فرمایند: هر کسی که زیارت کند، مانند کسی است که

تأمین امنیت کربلا

ارائه شده توسط آستان‌های مقدس امام حسین و حضرت عباس(علیهم‌السلام) حرم هاست. امروزه متأسفانه وضعیت در عراق به گونه‌ای است که به اعتبار مقدسه را تهدید می‌کند بنابراین ایجاد امنیت برای این من موضوعات است. این امنیت از طریق روش‌های مختلف از پیش‌های مختلف در خیابان‌های منتهی به حرم مطهر و نصب داخل و خارج از حرم صورت می‌گیرد. به همین منظور بیش از در حرمین مطهر حسینی و عباسی نصب شده است که از این من مدار بسته در داخل و خارج حرم مطهر امام حسین(ع) می‌باشد تحت نظر تیم حفاظتی مجرب تمام دوربین‌های رصد و در صورتی دیده شود در اسرع وقت به نزدیک ترین پایگاه نظامی گزارش می‌شود.

اولویت دوم؛ خدمات رفاهی

آستان مقدس حسینی و عباسی در حوزه خدمات رفاهی، به نیازهای زائران توجه ویژه‌ای دارد تا عموم زائرانی که برای زیارت به کربلای معلی مشرف می‌شوند، حتی المقدور کوچک ترین مشکلی در این زمینه نداشته باشند. در همین راستا وضوخانه‌ها و سرویس‌های بهداشتی طوری جانمایی شده‌اند که براحتی در دسترس زائران قرار داشته باشند.

همچنین علاوه بر اختصاص مکان‌هایی برای استراحت زائران، توزیع پتو نیز بین عموم زائران صورت می‌گیرد. دفاتر و کیوسک‌های دریافت امانات نیز به صورت شبانه‌روزی در اطراف حرم‌های مطهر آماده خدمت‌رسانی به زائران هستند.

سوم؛ خدمات پزشکی رایگان

عموم زائرانی که به کربلای معلی می‌آیند برای دریافت خدمات درمانی می‌توانند به پایگاه‌ها و ایستگاه‌های فوریت پزشکی در اطراف حرم مطهر که پزشکان و پرستارانی از کشورهای عراق، ایران، لبنان، انگلستان، آمریکا، پاکستان، هند و کشورهای حاشیه خلیج فارس در این مراکز حضور دارند، مراجعه نمایند. همچنین بیمارستان تخصصی سفیر الحسین(ع) آستان قدس حسینی، در جوار حرم مطهر برای انجام جراحی و درمان‌های تخصصی تأسیس شده است که در این مرکز به غیر از عملیات جراحی، تمامی خدمات کی به صورت رایگان به عموم زائران و مجاوران مرقد مطهر امام حسین(ع) ارائه می‌شود.

اولویت چهارم؛ جابه جایی رایگان

یکی از مسائلی که عموم زائران در کربلای معلی با آن مواجه هستند، بسته بودن مسیرها و خیابان‌های منتهی به حرم‌های مطهر به خاطر ازدحام جمعیت و مسائل امنیتی است. از این رو آستان قدس حسینی و عباسی برای جابه جایی زائران به حرم مطهر در نقاط مختلف شهر اتوبوس‌های ویژه حمل و نقل زائران قرار داده که به صورت رایگان زائران را تا نزدیکی حرم مطهر و محل اسکان جابه جا می‌کنند. با توجه به حضور میلیونی زائران در ایام زیارتی بویژه اربعین حسینی، بیش از ۲۰۰ دستگاه اتوبوس برای جابه جایی زائران سید الشهدا(ع) از مرزهای (شیب، مهران، شلمچه و صفوان) و فرودگاه‌های بغداد، نجف اشرف و بصره به استان کربلای معلی اختصاص داده می‌شود.

اولویت پنجم؛ شهرک‌های زائران

در مناسبت‌های مختلف مانند ایام عاشورا، عرفه، نیمه شعبان و اربعین، کربلای معلی میزبان میلیون‌ها زائر از دورترین نقاط دنیاست. از این رو در کنار صدها موکبی که در مسیرهای منتهی به کربلای معلی برپا شده، آستان‌های مقدس حسینی و عباسی تعدادی شهرک خدمت رسانی و اقامتی پیشرفته را در مسیرهای منتهی به کربلای معلی احداث کرده است. در این شهرک‌های اقامتی و خدمت رسانی تمامی نیازهای زائران از جمله غذا، اسکان، خدمات پزشکی، مکان‌های استراحت و عبادت و ... به صورت رایگان ارائه می‌شود. درمانگاه، مصلی، میهمانسرا با گنجایش چندین هزار زائر، واحدهای مسکونی، سوئیت‌های vip، سالن‌های بزرگ استراحت و عبادت زائران، سرویس‌های بهداشتی و فضاهای سبز از دیگر امکانات این شهرک‌های زائر است. آستان قدس حسینی همچنین در نظر دارد تا شهرک‌های دیگری را نیز ویژه زائران حسینی در شهرهای نعمانیه، کوت، سماوه، شلمچه و مرز صفوان، بدره، دیوانیه، ناصریه، حله و الشوملی طراحی و احداث نماید.

تنتاح فرودگاه کربلا

از زائران به صورت انفرادی به عتبات عالیات مشرف تهیه بلیت دارند، از این رو در بخش گردشگری دینی لیت تمامی شرکت‌های هواپیمایی جمهوری اسلامی راقیه قابل رزرو شدن است و زائران کشورهای مختلف می‌توانند با مراجعه به این واحد واقع در ابتدای خیابان زرو نمایند.

نیت، برنامه سفر به شهرهای مقدس سامرا، کاظمین ه از کربلای معلی صورت می‌گیرد و زائران با پرداخت طهر امام حسین(ع) با خودروهای متعلق به حرم مطهر و روند.

قدس حسینی ایجاد فرودگاه بین‌المللی کربلا در ۳۵ ست تا زائران براحتی بتوانند به کربلای معلی مشرف صورت گرفته در کمتر از دو سال آینده این فرودگاه

عرض ارادتی به محضر امامزاده سید محمد (علیه السلام)

سلام بر شیرمرد دُجیل

فاطمه لشکر نویسنده

داعش در بلد

پس از سامرا، مرقد امامزاده سیدمحمد (علیه السلام) مهم‌ترین شهر زیارتی استان صلاح الدین است. به نظر می‌رسد نیروهای تکفیری داعشی با توجه به اقدام‌های امنیتی مؤثر در سامرا، از انفجار تروریستی در این شهر مقدس ناتوان شدند و به جای آن شهر زیارتی دیگری از استان صلاح الدین یعنی بلد را در ۱۷ تیر ماه سال ۹۵ با شلیک گلوله و انجام عملیات انتحاری در ورودی حرم مطهر مورد هدف قرار دادند.

پس از این حادثه سید احمد الصافی متولی شیعی حرم مطهر حضرت عباس (علیه السلام) دستور بازسازی مرقد شریف امامزاده سید محمد (علیه السلام) را صادر کرد و کمک‌های مادی و معنوی نیز از سوی آستان قدس حسینی و آستان مقدس عباسی به خانواده‌های شهدا و مجروحان این حادثه تروریستی تقدیم شد.

حفر ۷۰ کیلومتر خندق

پس از انجام عملیات تروریستی در این حرم مطهر، شیخ مهدی کربلایی متولی شرعی حرم مطهر امام حسین (علیه السلام) دستور حفر خندق را برای تأمین امنیت این شهر داد.

با حفر ۷۰ کیلومتر خندق توسط بخش فنی آستان قدس حسینی، این شهر از ورود نیروهای تکفیری داعش ایمن شده است.

ساخت خشت‌های طلای گلدسته

امامزاده سیدمحمد (علیه السلام)

آستان مقدس حضرت عباس (علیه السلام) همچنین کار ساخت خشت‌های طلای گلدسته‌های حرم مطهر حضرت سید محمد بن علی الهادی (علیه السلام) را دنبال و به اتمام رساند. این خشت‌ها به روش کوبش روی پوست آهو و توسط هنرمندان عراقی ساخته شده‌اند.

در مرحله اول پروژه، بخش بالایی گلدسته از محل ایستادن مؤذن تا نوک گلدسته تذهیب و آیات سوره مبارکه نور بر روی خشت‌های آن کتبت شد. در این مرحله ۵۳ کیلوگرم طلای خالص با عیار ۹۹۹ و ۲۳۵۰ کیلوگرم مس برای دو گلدسته به کار رفته است.

همچنین در مرحله دوم نیز بخش زیرین مکان مؤذن تذهیب شد که در این قسمت تعداد ۱۸ خشت مسی آبکاری شده با طلا بکار رفته و آیه ۱۰۵ سوره مبارکه انبیاء بر روی آن‌ها نقش بسته است. در ساخت این خشت‌ها از هشت کیلوگرم طلا استفاده شده است که طول این کتیبه‌ها ۱۱ و ارتفاع آن‌ها ۱/۱ متر می‌باشد.

از تاریخ بنای آن اطلاعی در دست نیست، جز این که در تعمیرات اساسی که در سال‌های ۱۳۷۹ تا ۱۳۸۴ هجری - قمری در این آستان انجام شد و از نشانه‌هایی که مشاهده شده بعضی از اهل اطلاع اظهار می‌دارند که عمارت اول این آستان متعلق به قرن چهارم است که توسط عضدالدوله دیلمی ساخته شده است.

نخستین کسی که به تعمیر و مرمت بقعه این بزرگوار اقدام کرد شاه اسماعیل صفوی بود. سپس، مولی محمد رفیع بن محمد شفیع در ۱۱۹۸ ق، به نمایندگی از سوی احمد خان دنبلی ادامه این کار را انجام داد. این بقعه تا زمان یاد شده به دلیل دوری از جاده اصلی سامرا چندان مورد اعتنا و توجه نبود و متروک شده بود. با قرار گرفتن این آستان بر سر راه اصلی بغداد - سامرا، زائران بی شماری را به سوی خود جلب کرد و رو به آبادانی نهاد.

اکنون، صحن به شکل مربعی با ضلع های ۱۵۰ متری است. محیط گنبد ۵۰ متر و ارتفاع آن ۴۵ متر است و در کنار آن مناره‌ای به ارتفاع ۴۰ متر قرار دارد که در سال ۱۳۷۹ هجری - قمری ساخته شده است. داخل حرم نیز با کاشی کاری و آیین کاری هنرمندان ایرانی تزیین شده است. پس از هجرت میرزای شیرازی به سامرا، در یکی از مسافرت‌های میرزا که همراه شاگردانش پیاده از سامرا به حرم سید محمد (علیه السلام) مشرف شدند، تعمیراتی انجام دادند و چند حجره به حجرات صحن افزودند.

فرزندان سید محمد (علیه السلام)

در کتاب بحر الانساب نوشته شده که سید محمد (علیه السلام) دارای ۹ فرزند بود که از ترس مخالفین خود در سامرا به ایران مهاجرت کردند و در ایران به شهادت رسیده‌اند. در این کتاب آمده است که پنج فرزند ایشان به نام‌های لطف الله، ابوطالب، رحمه الله، عنایت الله و هدایت الله به شهر لار حرکت کردند و در آنجا به شهادت رسیدند. چهار نفر دیگر از اولاد سید محمد (علیه السلام) به نام‌های سید اسحاق، سید محمود، سید جعفر و سید اسکندر به خوی و سلماس مهاجرت کردند و در آنجا به شهادت رسیده‌اند.

نام امامزاده سید محمد (علیه السلام) برای بسیاری از زائرانی که به عتبات عالیات عراق مشرف شده‌اند آشناست. قبل از حضور گروه تروریستی داعش در استان صلاح‌الدین، زائران پس از سامرا به زیارت حرم مطهر امامزاده سیدمحمد (علیه السلام) می‌رفتند و اکنون نیز دوباره با برقراری امنیت، بسیاری از زائران پس از زیارت امامین جوادین (علیهما السلام) در کاظمین، به زیارت این امامزاده عظیم الشان نیز مشرف می‌شوند.

مرقد نورانی امامزاده سید محمد (علیه السلام) که عراقی‌ها به ایشان سبع الذّجیل (شیرمرد دجیل) می‌گویند، در شهر بلد در ۵۰ کیلومتری جنوب سامرا واقع شده و همواره مورد احترام فراوان شیعیان بخصوص شیعیان عراق است.

فرزند و برادر امام معصوم (علیه السلام)

ابا جعفر محمد بن علی الهادی (علیه السلام) مشهور به سید محمد فرزند بزرگ امام هادی (علیه السلام) و برادر حضرت امام حسن عسکری (علیه السلام) است. سید محمد (علیه السلام) در سال ۲۲۸ هجری در صربا روستایی در نزدیکی مدینه منوره که حضرت امام موسی الکاظم (علیه السلام) آن را بنا نهاده بود، به دنیا آمد. وی سه برادر داشت: امام حسن عسکری (علیه السلام)، حسین و جعفر کذاب که بعد از شهادت برادرشان حضرت امام حسن عسکری (علیه السلام) ادعای امامت نمودند.

تیزهوشی، اخلاق والا، گستردگی علوم و ادب بسیار برجسته ابوجعفر (علیه السلام)، او را از دیگران متمایز می‌ساخت. تا آنجا که بسیاری بر این باور بودند که پس از امام هادی (علیه السلام) منصب امامت به او می‌رسد. وی همواره ملازم برادرش حضرت امام حسن عسکری (علیه السلام) بود و از او جدا نمی‌شد. حضرت نیز آموزش و تربیت او را به عهده گرفته بود و از علوم، معارف و آداب خویش او را بهره مند می‌ساخت.

همچنین حضرت سید محمد (علیه السلام) بسیار مورد احترام و اکرام پدر بزرگوارشان حضرت امام هادی (علیه السلام) بودند و همچنین شیعیان نیز به ایشان بسیار ارادت دارند و مقام ایشان را در برابر حضرت امام حسن عسکری (علیه السلام) مانند مقام حضرت ابوالفضل عباس (علیه السلام) در برابر حضرت امام حسین (علیه السلام) می‌دانند.

مدفون شدن توسط امام معصوم (علیه السلام)

در سال ۲۵۲ هجری - قمری ابوجعفر (علیه السلام) به سختی بیمار شد و فوت کرد. سبب بیماری ایشان معلوم نبود که ایشان را عباسیان مسموم کرده‌اند یا اینکه بیماری ایشان طبیعی بوده است. پس از آن حضرت امام هادی (علیه السلام) کفن و دفن پسرش را خود برعهده گرفتند و از آن به بعد مضجع شریف آن حضرت زیارتگاه شیعیان شد و کرامت‌های بسیاری از آن حضرت پس از ممات دیده شده که به ثبت رسیده است.

کرامات

کرامات زیادی از سید محمد (علیه السلام) دیده شده است. میرزا حسین نوری در التّجَم الثّاقِب می‌نویسد: سیدمحمد (علیه السلام)، صاحب کرامات متواتر است. حتی نزد اهل سنت هم معروف است. مردم عراق و حتی اعراب بادیه نشین نیز می‌ترسند به نام او سوگند یاد کنند. اگر آن‌ها را به برداشتن مالی منتهم کنند، آن را برمی‌گردانند، ولی حاضر نیستند به سید محمد (علیه السلام) قسم بخورند.

آستان سید محمد (علیه السلام)

آستان مبارک امامزاده سید محمد (علیه السلام) چون در مسیر اصلی راه سامرا نبود و با راه اصلی فاصله داشت، به اثر نا امن بودن آن منطقه تا عصر صفویه متروک مانده بود، بنابراین به طور دقیق

سامانه زیارت نیابتی حرم حضرت عبدالعظیم (ع) راه اندازی شد

سامانه زیارت نیابتی به منظور فراهم نمودن امکان زیارت برای تمامی دوستداران خاندان عصمت و طهارت (علیهم السلام) در دورترین نقاط جهان و تمامی کسانی که مشتاق زیارت بارگاه مطهر حضرت عبدالعظیم (ع) هستند راه اندازی شد. علاقمندان می‌توانند با مراجعه به سایت آستان مقدس حضرت عبدالعظیم (ع)، به آدرس www.abdulazim.com و ثبت نام در طرح زیارت نیابتی، از طرف خود و یا عزیزان خود که در قید حیات بوده و یا فوت کرده‌اند به خادمان حرم مطهر برای ادای زیارت و بجای آوردن دور رکعت نماز حاجت نیابت دهند.

آغاز ثبت نام آموزش‌های معارفی غیرحضوری حرم حضرت معصومه (س)

مدیر معارف قرآن و عترت آستان مقدس حضرت فاطمه معصومه (س) از آغاز نام نویسی برای شرکت در ۱۶ رشته معارفی غیر حضوری خبر داد.

حجت الاسلام سید احمد مشرف با بیان این خبر گفت: با توجه به استقبال علاقه مندان جهت شرکت در دوره‌های آموزش غیر حضوری مرکز قرآن و حدیث حرم کریمه اهل بیت (س)، این مرکز در ۱۶ رشته برای علاقه مندان به طور همزمان ویژه خواهران و برادران، ثبت نام جدید می‌نماید.

وی با تشریح عناوین رشته‌های غیر حضوری افزود: در بخش قرآن کریم، رشته‌های روخوانی و روانخوانی، تجوید، حفظ جزء سیام و سوره‌های منتخب، حفظ ترتیبی یک تا سی جزء و حفظ موضوعی، ترجمه و مفاهیم قرآن کریم ارائه می‌شود.

وی ادامه داد: ترجمه و مفاهیم دعاها (قرآن صاعد)، ترجمه و مفاهیم نهج البلاغه، ترجمه و مفاهیم صحیفه سجاده، سیر مطالعاتی تفسیر قرآن کریم، دوره عمومی مهدویت، دوره تربیت فرزند، احکام عمومی، سیر مطالعاتی آثار شهید مطهری و سیر مطالعاتی اندیشه‌های رهبر معظم انقلاب در موضوع فرهنگ از دیگر عناوین رشته‌هایی است که علاقه مندان می‌توانند همه روزه از ساعت ۱۰ الی ۱۴ (به جز روزهای تعطیل) به حرم مطهر، شبستان حضرت نجمه خاتون، مرکز قرآن و حدیث کریمه اهل بیت (س) مراجعه کرده و ثبت نام کنند و جهت دریافت اطلاعات بیشتر می‌توانند با شماره تلفن، ۳۷۱۷۵۵۳۰ تماس حاصل نمایند.

تدوین طرح جامع ۲۰ بقعه متبرکه استان در سال ۹۶

معاون بهره وری اقتصادی اداره کل اوقاف و امور خیریه خراسان رضوی از تدوین طرح جامع ۲۰ بقعه متبرکه استان تا پایان سال جاری خبر داد. مرتضی حقیقی، با اشاره به تدوین ۱۵ طرح جامع در سال گذشته، بیان داشت: در سال ۹۶ نیز ۱۵ طرح جامع بقاع متبرکه شهرستان‌های مشهد، چناران، نیشابور، قوچان، تربت حیدریه و خلیل آباد تهیه و تدوین می‌شود. وی با اشاره به تأکید نماینده ولی فقیه و رئیس سازمان اوقاف مبنی بر توسعه بقاع متبرکه کمتر توسعه یافته، گفت: علاوه بر این ۱۵ طرح، طرح جامع پنج بقعه متبرکه کمتر توسعه یافته نیز تهیه و عملیات اجرایی آن نیز در سال جاری آغاز می‌شود. وی با بیان اینکه طرح جامع با هدف در نظر گرفتن افق توسعه ۲۰ سال و بر اساس محاسبه سرانه فضاهای مورد نیاز و ظرفیت‌های موجود بقاع متبرکه تدوین و طراحی می‌شود، تصریح کرد: با احتساب تدوین طرح‌های انجام شده تاکنون ۵۸ بقعه متبرکه خراسان رضوی دارای طرح جامع می‌باشند. وی افزود: با تأمین اعتبار و به همت خیرین نیک اندیش، عملیات اجرایی ۱۰ طرح جامع از قبیل عملیات احداث، تعمیر و بازسازی در بقاع متبرکه مشهد، چناران و فریمان به مرحله اجرا می‌رسد. حقیقی با اشاره به آسیب ندیدن بقاع متبرکه استان در زلزله اخیر در منطقه سفید سنگ، گفت: هدف از اجرای طرح‌های جامع رعایت اصول معماری، مقاوم سازی ساختمان‌های اماکن مذهبی، پیش بینی کلیه امکانات مورد نیاز در اطراف بقاع و اماکن متبرکه می‌باشد.

مدافعین حرم

سیزدهمین شهید گلستان

بسیجی شهید مهدی شکوری از شهرستان گنبد کاووس در دفاع از حرم آل البيت عليهم السلام در فروردین ماه سال جاری به فیض شهادت نائل آمد. شهید شکوری در هنگام شهادت ۳۲ سال سن و دارای دو فرزند پسر ۵ و ۱۰ ساله بود. شهید مهدی شکوری سومین شهید مدافع حرم از شهرستان گنبد کاووس و سیزدهمین شهید مدافع حرم اهل بیت (علیهم السلام) استان گلستان است.

خبر

مشارکت ۵۰ هنرمند ایرانی

برای ساخت درهای حرم امامین عسکریین (ع)

رئیس ستاد بازسازی عتبات عالیات استان اصفهان از مشارکت حدود ۵۰ هنرمند در رشته‌های نجاری، میناکاری، خوشنویسی، طلاکاری، معرق و قلمزنی برای ساخت درهای حرم امامین عسکریین (ع) در سامرا خبر داد.

مصطفی نوریان با اشاره به طراحی و ساخت چهار جفت در مطای حرم امامین عسکریین (ع)، عنوان کرد: این درها هر کدام در ابعاد یک متر و ۲۱ و دو متر و ۲۰ سانتی متر توسط استاد پرویز اسکندریپور خرمی طراحی شده و در ورودی‌های حرم امامین عسکریین (ع) نصب می‌شود.

وی با بیان اینکه مردم دوستدار اهل بیت (علیهم السلام) برای ساخت این درها حدود یک میلیارد و ۲۰۰ میلیون تومان کمک کرده‌اند، افزود: این درها از جنس چوب ساج، انار و گردو می‌باشد که در ساخت آن‌ها از مقادیری طلا و مس نیز برای تزیین استفاده شده است.

رئیس ستاد بازسازی عتبات عالیات استان اصفهان گفت: به نیت پنج تن آل و عبا و ظهور منجی عالم بشریت حضرت مهدی (عج)، مضامینی برگرفته شده از آیات مقدس قرآن کریم، زیارت جامعه کبیره و اسماء الله و در قسمت بالای هر کدام از درها صلوات بر محمد و آل محمد طراحی و حک شده است.

همزمان با آغاز سیزدهمین اجلاس

بین المللی ربیع الشهاده

فایشگاه بین المللی کتاب کربلا

افتتاح می‌شود

همزمان با سالروز میلاد باسعادت حضرت اباعبدالله الحسین (ع) و آغاز سیزدهمین اجلاس بین المللی ربیع الشهاده، نمایشگاه بین المللی کتاب کربلا با حضور ناشران داخلی و خارجی افتتاح خواهد شد.

این نمایشگاه در حاشیه سیزدهمین اجلاس بین المللی ربیع الشهاده به همت دو آستان مطهر حسینی و عباسی برگزار می‌شود و طبق سال‌های گذشته در روز سوم شعبان افتتاح خواهد شد.

این نمایشگاه در جوار حرم مطهر امام حسین (ع) و حضرت عباس (ع) برپا خواهد شد و تاکنون ناشرانی از کشورهای عراق، ایران، مصر، لبنان، کویت و سوریه در کنار بخش‌های فرهنگی عتبات مقدسه برای شرکت در این نمایشگاه ثبت نام کرده‌اند.

کربلای معلی میزبان دومین اجلاسیه بین المللی اعتاب مقدس جهان اسلام

زهر اچکنه

در مدت یک سال برگزاری اجلاسیه اول تا اجلاسیه دوم، دبیرخانه چه فعالیت هایی داشته است؟

از جمله اقدام‌های این دبیرخانه برگزاری سه جلسه هم اندیشی کمیته نمایندگان در شهر مقدس مشهد، قم و کربلای معلی بود که در جلسه اول در مشهد، ضمن تصویب میزبانی آستان قدس حسینی برای برگزاری اجلاسیه دوم، پیش نویس آیین نامه برگزاری کمیته نمایندگان و کارگروه‌های فرعی تهیه و سامانه اشتراک محتوا بین اعتاب با عنوان «کوثر» رونمایی شد.

دستور کار و محور اصلی اجلاسیه دوم اعتاب مقدس به میزبانی آستان مقدس حسینی در چه رابطه‌ای است؟

موضوع استراتژی اجلاسیه دوم با عنوان منشور حقوق زائر است که در کربلای معلی به تصویب تولیت‌های آستان‌های مقدس در عراق، ایران و سوریه می‌رسد.

این منشور در چه محورهایی تعریف شده است؟

زائر در مکان‌های مذهبی برای بهره بردن از فیوضات معنوی و حتی مادی، باید از فرصت‌های مناسب برخوردار باشد. این فرصت‌ها در قالب حقوق مادی و معنوی زائر جلوه گر می‌شود، که باید در سطح ملی و بین المللی مورد حمایت قرار گیرد. شناسایی حقوق زائر، مهم‌ترین گام در حمایت از زائر است. از این رو منشور حقوق زائر به عنوان یکی از محوری ترین برنامه‌های اجلاسیه دوم اعتاب مقدس دارای مفاد و بندهای مختلف شامل حق حیات، حق کرامت و برابری، حق آزادی و امنیت، حق آزادی بیان و مذهب، حق حریم خصوصی و خانواده‌دگی، حق برخورداری از محاکمه عادلانه، حق بهره مندی از خدمات بیمه، حق دسترسی به اطلاعات، حق آزادی رفت و آمد، حق بهره مندی از خدمات پزشکی-بهداشتی، معانعت از تبعیض، معانعت از سوءاستفاده از حقوق، حدود اعمال محدودیت‌های حقوق و... پیش بینی شده است که در کمیسیون‌های تخصصی مورد بررسی قرار می‌گیرد و به تأیید تولیت‌های آستان‌های مقدس می‌رسد.

در اجلاسیه دوم چه کسانی حضور خواهند داشت؟

این اجلاسیه همچون اجلاسیه اول با حضور تولیت‌های آستان قدس علوی، آستان قدس رضوی، آستان مقدس حسینی، آستان مقدس عباسی، آستان مقدس کاظمین، آستان مقدس امامین عسکریین، آستان مقدس حضرت مصومه (س)، آستان مقدس حضرت زینب (س)، آستان مقدس حضرت رقیه (س)، آستان مقدس حضرت عبدالعظیم حسنی، آستان مقدس احمد بن موسی، مسجد مقدس جمکران، رئیس دیوان وقفی شیعی عراق، رئیس سازمان اوقاف و امور خیریه ایران و... در کربلای معلی برگزار می‌شود.

در مورد برنامه‌های اجلاسیه دوم بیشتر بر ایمان توضیح دهید.

برنامه‌های رسمی دومین اجلاسیه اعتاب مقدس از ۶ اردیبهشت ماه مصادف با ۲۸ رجب به مدت سه روز در کربلای معلی برگزار می‌شود. که برنامه‌های زیارت حرم مطهر امام علی (ع) در نجف اشرف، حرم مطهر امامین جوادین (ع) در کاظمین و امامین عسکریین (ع) در سامرا، حضور در ویژه برنامه حیدر بزرگ مبعث در حرم مطهر امام حسین (ع) و عضو در آیین غبارروبی حرم مطهر سیدالشهدا (ع) از جمله برنامه‌های جانبی این اجلاسیه برای میهمانان و شرکت کنندگان است.

آستان قدس رضوی در نخستین اجلاسیه چه اهدافی را دنبال کرد؟

همگرایی اعتاب مقدس جهان اسلام در امر زیارت و زائر پذیری، هماهنگی بیشتر برای ترویج معارف انسان ساز قرآن و اهل بیت (ع)، زمینه سازی برای حضور حداکثری مسلمانان، دلدادگان و عاشقان اهل بیت (ع) در اعتاب مقدس، تسهیل امر زیارت، توسعه عزت، قدرت و شعائر اسلامی، تشکیل جبهه واحد اهداف مشترک در مقابل چالش‌های پیش رو و حمایت و توسعه خدمت همه جانبه به زائران از مبدأ تا مقصد مهم ترین اهدافی بود که آستان قدس رضوی در نخستین اجلاسیه اعتاب مقدس جهان اسلام دنبال می‌کرد.

از این رو در نخستین اجلاسیه اعتاب مقدس متشکل از چهارده هیئت از تولیت‌های حرم‌های مطهر تفاهم نامه‌ای با رویکرد همگرایی بیش از پیش اعتاب مقدسه به امضا رسید.

در مورد تشکیل دبیرخانه دائمی اجلاسیه اعتاب مقدس در آستان قدس رضوی بیشتر بر ایمان توضیح دهید.

پس از طرح پیشنهاد برگزاری اجلاسیه و ضرورت تشکیل دبیرخانه دائمی، این دبیرخانه تیرماه سال ۱۳۹۵ در مدیریت زائران غیر ایرانی معاونت تبلیغات و ارتباطات اسلامی آستان قدس رضوی راه اندازی شد و این دبیرخانه پس از دستور تولیت‌های آستان‌های مقدس، کمیته پیگیری در آستان مقدس حضرت رضا (ع) و با معرفی رسمی نمایندگان تام الاختیار اعتاب مقدس، کار خود را با جدیت ادامه داد.

دهه کرامت سال گذشته به ابتکار و پیشنهاد آستان قدس رضوی و برای نخستین بار تمامی تولیت‌های آستان‌های مقدس حرم‌های مطهر ائمه (ع) در عراق، سوریه و ایران به صورت رسمی و در اجلاسیه‌ای بین المللی گرد هم جمع شدند. هدف اصلی این گردهمایی ایجاد راهکارهای مشخص و تعاملات مؤثرتر در عرصه‌های معنوی، فکری، آموزشی، پژوهشی، اداره اماکن متبرکه و خدمات به زائران از سراسر دنیا اعلام شد.

پس از برگزاری نخستین اجلاسیه و امضای تفاهم نامه همکاری بین چهارده هیئت از تولیت‌های آستان‌های مقدس، دومین اجلاسیه اعتاب مقدسه به میزبانی آستان قدس حسینی از ۲۸ رجب به مدت سه روز در کربلای معلی برگزار می‌شود. حجت الاسلام والمسلمین سیدجلال حسینی دبیر اجلاسیه بین المللی اعتاب مقدسه جهان اسلام و معاون تبلیغات و ارتباطات اسلامی آستان قدس رضوی در گفت و گو اختصاصی با خبرنگار ما ابعاد مختلف این اجلاسیه بین المللی را تحلیل، بررسی و تشریح کرد.

آقای حسینی! چه شد که برگزاری اجلاسیه بین المللی اعتاب مقدس از سوی آستان قدس رضوی برای نخستین بار در دستور کار قرار گرفت؟

اعتاب مقدس جهان اسلام به عنوان قدرت نرم فکری و فرهنگی جهان اسلام می‌توانند در مناسبت‌های مختلف با راهبردی همسو و همگرایی با سایر اماکن مذهبی در راستای تحقق اهداف مشترک بسیار تأثیرگذار باشند و برای رفع چالش‌ها و مشکلاتی که پیش روی جهان اسلام قرار گرفته، راه حل مناسبی است.

به همین منظور و در راستای فراهم کردن بستری برای نزدیکی دیدگاه‌ها و پیدا کردن راهکارهای همکاری مشترک بیشتر و با هدف اتحاد و همدلی اعتاب مقدس، آستان قدس رضوی در دهه کرامت رضوی سال ۱۳۹۵ نخستین اجلاسیه بین المللی اعتاب مقدس جهان اسلام را با دعوت از تولیت‌های اعتاب مقدس عراق، سوریه و ایران برگزار کرد.

احترام برومند:

بهار مشهد را عجیب دوست دارم

صدیقه رضوانی نیا

ایران خود را نشان می‌دهد. مشهد امام رضا(ع) هم زیبا و هم باشکوه است. یادم می‌آید پارسال که آمده بودم دور حوض‌های حرم پر از گل‌های بهاری بود و هوای لطیفی داشت و اکنون هم وقتی به این تصاویر نگاه می‌کنم، لذت می‌برم.

از مشهد سوغات هم می‌خرید؟ مگر می‌شود خانم‌ها سفر بروند و سوغاتی نخرند؟ (خنده) من هم هر وقت مشهد می‌آیم زعفران و بقیه سوغات‌های مشهد را می‌خرم. بار آخر با دوستانم بازار رفتیم، روسری و زرشک و زعفران خریدیم. کاش متخصص فیروزه هم بودم تا می‌توانستم فیروزه نیشابور را هم بخرم.

چه مواقعی بیشتر احساس نیاز روحی می‌کنید که مشهد بیاید؟

بستگی به حال آدم دارد، یک وقت هایی آدم دلش بیشتر هوس حرم رضوی می‌کند. من خیلی دوست دارم بهارها مشهد باشم. بخصوص آخر شب‌های بهاری که حرم می‌روم، حال خیلی خوبی دارم. فضای خیلی شاعرانه‌ای در این فصل از سال در حرم امام رضا(ع) حاکم است.

در بین همه سفرهای مشهد، کدام سفر برای شما خاطره انگیزتر بوده است؟

احترام برومند در یک فضای هنری بزرگ شده و زندگی کرده است. او همسر داود رشیدی، مادر لیلی رشیدی و خواهر مرضیه برومند و خودش هم از اهالی هنر این سرزمین است. بانویی آرام که شمرده و با مهربانی حرف می‌زند، اهل سفر است و گشت و گذار. بانو احترام برومند هم مانند همه ایرانی‌ها امام رضا(ع) را دوست دارد، قلبش برای این امام رئوف می‌تپد و بارها برای زیارت حضرت به مشهد سفر کرده است. اولین سفرش ۶۱ سال پیش و در ۹ سالگی او پیش آمده و آخرین سفرش هم بهار سال گذشته بوده است. با این هنرمند کشورمان در یک غروب اردیبهشتی به گفت و گو نشستیم که در ادامه می‌خوانید.

اسم مشهد چه حسی را در شما زنده می‌کند؟ یاد امام رضا(ع). اسم مشهد با امام هشتم(ع) گره خورده. دل ما گرم است به مشهد به خاطر امامی که آنجا حضور دارند.

آخرین باری که مشهد آمدید کی بوده است؟ فروردین ماه ۹۵ بود. من با دو نفر از دوستانم مشهد آمدم و در هتلی نزدیک حرم بودیم. یادش بخیر سفر خیلی خاطره انگیزی بود. دو شب مشهد بودیم که هر وقت یاد آن سفر می‌افتم، از مرور خاطراتش حال خوب می‌شود. اتاق ما دقیقاً روبه روی گنبد بود و شب‌ها از پشت پنجره هتل، حرم درخشش و زیبایی خیلی عجیبی داشت که حال آدم را درگرو می‌کرد. یادم هست چقدر از این فضا عکس گرفتم.

پس بهار مشهد را هم دیده اید؟ بله. بیشتر سفرهایم به مشهد در بهار بوده بخصوص در فروردین و اردیبهشت ماه. بهارهای مشهد را عجیب دوست دارم. فصلی که زیبایی‌های طبیعت در

که مشهد بیاید، با فاصله کمی برای کاری یا جشنواره‌ای دعوت می‌شد و او هم می‌آمد. می‌توانم بگویم بیشتر از من مشهد آمده بود.

امام رضا(ع) را با چه صفتی می‌شناسید؟ امامی که کسی را نا امید نمی‌کند. ما از بچگی یادمان هست که می‌دیدیم مردم نذر امام رضا (ع) می‌کردند. مردم ما معتقدند او کسی را دست خالی بر نمی‌گرداند، حتی اگر آن فرد حاجتمند انسان خیلی مذهبی نباشد.

حرم رضوی یک شاهکار بی نظیر هنری هم هست. از بودن در این فضاها برایمان بگویید.

حرم واقعاً بسیار زیباست. هنرهای زیبا و چشم نوازی در این مجموعه به کار رفته که روح نواز است. من سال‌ها پیش موزه حرم رفتم و خیلی لذت بردم. یک مجموعه بی نظیر که عشق به امام رضا(ع) را می‌شد در همان جا هم دید.

در حالی که کیلومترها از مشهد و امام رضا(ع) دورید، اگر بخواهید جمله‌ای به حضرت بگویید چه خواهید گفت؟

از این امام عزیز می‌خواهم همه مردم جهان در صلح و آرامش باشند و اینقدر جنگ و خشونت در دنیای ما نباشد. بعد هم برای مردم کشورم دعا می‌کنم که در صلح، امنیت و رفاه باشند.

و کلام آخر...

ما از بچگی عاشق امام رضا(ع) بودیم. گفتم نخستین سفرم به مشهد ۶۱ سال پیش و در ۹ سالگی ام اتفاق افتاد. علاقه به ایشان در نهاد و ذات ما ایرانی هاست، همه ما در قلمبان او را دوست داریم، دلمان برایش تنگ می‌شود و هر وقت دلتنگ می‌شویم، خودمان را به مشهد می‌رسانیم.

در ۹ سالگی ام، یعنی ۶۱ سال پیش همراه پدر و مادر و دایه پدرم سفری به مشهد داشتیم که اولین سفر من به شهر امام رضا(ع) بود و آن سفر هنوز هم در ذهنم مانده است. آن سال‌ها پدر من از طرف شرکتی که در آن کار می‌کرد به شهر خوی مأمور شده بود، ما از خوی آذربایجان به تهران و با اتوبوس از تهران راهی مشهد شدیم. خیلی سفر خوبی بود. دایه پدرم که سن زیادی داشت تا آن زمان مشهد نیامده بود و خیلی دوست داشت امام رضا(ع) را زیارت کند. پدرم به خاطر آرزویی که او داشت، مسیر طولانی از خوی تا مشهد را آمد و ما را هم آورد. خیلی سفر خوبی بود. اکنون از آن جمعی که آن سال مشهد آمدیم فقط من مانده‌ام و بقیه به رحمت خدا رفته اند...

شما ما را یاد هنرمند محبوب کشورمان آقای داود رشیدی می‌اندازید. با آقای رشیدی هم مشهد آمدید؟

دو سفر با هم مشهد آمدم که خیلی خوب بود. به دلیل شغل آقای رشیدی کم پیش می‌آمد که ما با هم سفر برویم. ولی دو سفر مشهد را یادم هست که با هم بودیم. او هم مثل من این شهر را دوست داشت و به طور جالبی بدون اینکه خودش اقدام کند، همیشه برای مشهد دعوت می‌شد. هر وقت دلش می‌خواست

هر که
به در من می‌آید
در حق من،
مخلصم، حرام است

در پایان درس یکی از حاضران را کنار می‌کشد و در حالی که اشک از چشمانش سرازیر می‌شود می‌گوید:

شیره ام
نام مرا در منبر می‌بری،
اگر به حلال و حرام معتقدی
من راضی نیستم،
نه بالای منبر نه زیر منبر
اسم مرا بیاور!!!

در حالی که شاگردان می‌گویند ما هنوز هم هر چه از بزرگان می‌خوانیم و می‌شنویم در برابر عظمت ایشان ضعیف است.

امام رضا(علیه السلام) می‌فرمایند:
هر که خود را به عبادت شهر سازد، به دین (و دینداری) او بدگمان باشید. زیرا خدای عز و جل از شهرت عبادت و شهرت لباس نصرت دارد.

آیت الله قاضی به شاگردانشان که درباره استادان ایشان از ایشان سؤال می‌کنند با تنندی می‌گوید:

حضرت آقا
از استبدان
برای ما
بفرمایید

برای من
الله
درست تکبیر